

prisgivne Solens Straaler og Bindens Magt, og det ene af den Slags Agerbrug lader man bag sig efter det andet med det Spørgsmaal: er det muligt, at der her er Fremgang? Jeg kan ikke andet end tillade mig den Genstilling, om det ikke var tidsvarende fra Regjeringens Side at lade disse Forhold undersøge i deres hele Omfang. Det er umuligt, at den spar-somme Gjødning, disse store Arealer erholde, er tilstrækkelig til at skaffe Fremgang i Frugtbar-heden, end ikke til at holde den vedlige. De understøttes af kun smaa Engarealer og selv de gjødende Partikler, der tilføres disse med Vandet, tages fra det store magre Opland. Enhver pløjet Mark berøves noget af sin lette Muld af Binden, der ustandset fæver hen over de store Klader, og naar der i de jydste Søer, som tørlægges, findes disse forbausende store Kvantiteter af Dynd, skyldes deres Ophobning utvivlsomt for en stor Del Binden, som i lange Tidsrum har ført Smaadelene med sig fra Markerne og afletet noget af dem i Søer og Vandløb og ført Resten over Høderenggen, dels hen paa de bedre Egne med bedre Læforhold, dels i Havet. Der findes, som ofte paapeget, rundt om i de daarlige Egne Spor af tidligere Skove, ikke blot de lave Burrekrat, men Rodspødene af store Træer, ikke at tale om de Beviser paa Skovenes Udstrækning, som de mange af Skov aflede Stebnavne afgive. Disse Skove ere i sin Tid umuligt fremkomne under saa uheldige Forbunds- og Læ-Forhold som de nuværende.

Der maa have fundet en Tilbagegang Sted, og det forekommer mig, at Alt tyder paa, at denne har været succesfuld, har fulgt med Skovenes Udelæggelse, og at vi desværre vistnok befinde os i den endnu. Er dette rigtigt, da er ikke engang Eng-Anlægene en Begyndelse til varig Fremgang, og da er en forøget Mærgel-Anvendelse det heller ikke; den vil netop bidrage til at udpine Jorden, hvor forøget Gjødningssanvendelse ikke gaar Haand i Haand med den. Paa de noget bedre Egne, saafom ved Ringkjøbing og mellem Skive og Viborg, spores saadanne Bestræbelser for Fremgang, som f. Ex. Dyrkingen af Lupiner til Grøntgjødning, men i de rig-tig magre Egne spores ingen. I Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede var der en ivrig Bevægelse for at fremstille beplantede Hegn, der ogsaa tilveiebragtes i stort Omfang, men kun i Landets bedre Egne, og som atter, navnlig i næsten hele Sjælland, igjen ere snerede. Havde man dengang naaet at tilveiebringe Hegn i Bestjylland i tilsvarende Om-fang, vilde sikkert Landet have set ganske anderledes ud, og jeg tror, man vil komme til det Resultat, at der maa skaffes Læ ved Hegn og Skove og derved tillige ganske andre Fugtigheds-forhold, førend man faar Fremgang istedet for Tilbagegang. I hvilket Omfang og hvorledes dette skal naas, tør jeg ikke gjøre Forslag til, men det forekommer mig, at Regjeringen forels-big trostlig kan søge at skaffe Hedeselskabet saamegen Understøttelse som mulig, saalænge dette Selskab arbejder som hidtil, og saalænge det er saa let at kontrolere dets Virksomhed gennem de aarligt udgivne Beretninger og Regnskaber.

Lil at fremme alle Slags landøkonomisk-tekniske Arbejder i Sylland, f. Ex. Udarbei-delsen af Planer til Vandløbsreguleringer, Dverrislingskanaler o. desl., med Beregninger over Nytte-Virkningerne for større Arealer, vilde det være af stor Betydning, navnlig give flige Planers Udarbejdelse endel billigere, om Generalstabens Opmaalinger kunde sride langt hurti-gere frem, end det nu sfer, samt om der havde bedre minorerede Matrikulsfort. Disse Korts-formindbælselse er nemlig i sin Tid foretaget tilbels meget upiagtigt, og de staa i relativ God-hed langt tilbage for Originalerne. Skulde der kunne opnaas Midler til en ny Minorering i større Omfang, burde det formentlig tages under Overveielse, om man ikke ved Hjælp af Gene-ralstabsmaalingerne maatte være istand til nærmere at berigtige Maalestoksforholdet (o: nærmere bestemme Hovedfortenes Indrympning).

Svad der af Forslag og Genstillinger er indeholdt i det Foregaaende, bestaar i, at jeg har tilladt mig:

- at tilraade en Samarbejdelse af Vandløbslovgivningen, saa at den kan blive klarere i sine Principer og simplere i sin Anvendelse, medens jeg har undladt at gaa ind paa Detaillerne, som med mere Nytte ville kunne forhandles i den af Ministeriet til en Revision af bemeldte Lovgivning nedsatte Kommission,
- at henlede Opmærksomheden paa det Udfælsige i, at det overalt er vedkommende Autoriteter, som forestaa Gjennemførelsen af de vigtigere Vandløbs rationellere Ordning og føre Tilsynet med den fremtidige Opretholdelse af Ordningen,
- at henlede Opmærksomheden paa det Udfælsige i, at vedkommende Autoriteter og Landvæsen-skommisionerne faae Hjælp af den virkelige Sagkundskab, hvilken Hjælp det vistnok er endnu vigtigere at lade tilflyde Landvæsenkommisionerne end Overlandvæsenkommisionerne (fr. Loven af 30te December 1858 § 24),